

William Kentridge. Fundació Sorigué
22 d'octubre de 2024

**La institució presenta per primera vegada la seva col·lecció de
l'artista, la més rellevant a Europa**

La Fundació Sorigué convida a explorar el procés creatiu de William Kentridge

- L'exposició *William Kentridge*. *Fundació Sorigué* presenta per primera vegada les obres de l'artista sud-africà pertanyents a la col·lecció de la fundació. A més, la mostra incorporarà dibuixos i pel·lícules cedides i vingudes directament de l'estudi de l'artista a Johannesburg.
- **La Fundació Sorigué ha construït al llarg dels últims anys la col·lecció més destacada de l'obra de William Kentridge a Europa.** Es tracta d'un conjunt en el qual es veuen reflectides les qüestions més rellevants del seu treball, sent a més una mostra de les seves sèries més icòniques.
- L'obra de William Kentridge és un reflex de la seva preocupació sobre qüestions com la repressió i la injustícia. Considerat una figura clau en la recuperació de la memòria històrica del seu país, Kentridge explora a través de les seves creacions la complexa història de Sud-àfrica i, més àmpliament, la naturalesa de les emocions i la memòria humana.
- **El fil conductor de la mostra és el procés creatiu de Kentridge**, un dels creadors més importants dins del panorama artístic internacional i reconegut per la manera que treballa la intersecció de diferents llenguatges, com el dibuix, l'animació artesanal, el cinema, la música, la dansa o l'escenografia.
- **El conjunt conformat per 7 *Fragments for Georges Méliès*, *Journey to the Moon* i *Day for Night***, que es presenten de manera completa, és un clar exemple del llenguatge de l'artista. A partir de la figura del pioner del cinema, Kentridge desenvolupa una reflexió sobre el procés creatiu en l'estudi i la seva pròpia identitat artística.
- Entre les obres en préstec destaquen tres dels nou episodis que conformen l'últim gran projecte de l'artista, *Self-portrait as a Coffe Pot*, presentat en la Biennal de Venècia de 2024 i cedits per l'artista per a aquesta exposició, i *Ulysse: tiro scan, slide, bottle*, una triple projecció contínua en vídeo que combina dibuixos amb gravats d'anatomia i imatges mèdiques, cedida per la Fundació MACBA.
- A PLANTA, el projecte de Sorigué i la seva fundació, situat en un complex industrial de Balaguer, Lleida, es mostra de manera permanent la gran instal·lació *More Sweetly Play the Dance*, obra mestra en la producció de l'artista. En l'exposició que ara s'inaugura es presenten algunes de les siluetes que Kentridge va emprar per a la creació d'aquesta peça.
- Paral·lelament, la Fundació Sorigué ha cedit en préstec aquesta monumental instal·lació al Museu Picasso Màlaga, on s'exhibirà com a obra convidada des del 21 de novembre pròxim al 20 d'abril de 2025.

Lleida, 19 d'octubre – La Fundació Sorigué inaugura una exposició dedicada a un dels grans creadors contemporanis: l'artista sud-africà William Kentridge (Johannesburg, 1955). *William Kentridge. Fundació Sorigué*, que es podrà visitar des del dimarts 22 d'octubre de 2024, mostrarà per primera vegada totes les obres de l'artista que té la fundació en la seva col·lecció.

La Fundació Sorigué ha construït la compilació més destacada de l'obra de William Kentridge a Europa. Es tracta d'un grup d'obres en el qual es veuen reflectides les qüestions més rellevants del seu treball, sent a més una mostra de les seves sèries més icòniques.

William Kentridge. Fundació Sorigué es complementa a més amb elements cedits per l'estudi de l'artista, traslladats expressament per a aquesta exposició des de Johannesburg, ciutat de residència de Kentridge.

Amb una trajectòria de més de quatre dècades, Kentridge és internacionalment conegut pels seus característics curtsmetratges d'animació, encara que el seu treball es mou en la intersecció de diferents llenguatges, com el dibuix, el cinema, la música, la dansa o l'escenografia. L'ús predominant del blanc i negre en tota la seva obra estableix un vincle entre la textura tradicional del cinema i les pràctiques gràfiques com el carbonet, el grafit i la tinta.

L'obra de William Kentridge és un reflex de la seva preocupació sobre temes com la repressió i la injustícia. Considerat una figura clau en la recuperació de la memòria històrica del seu país, Kentridge explora a través de les seves creacions la complexa història de Sud-àfrica i, més àmpliament, la naturalesa de les emocions i la memòria humana.

Sobre William Kentridge. Fundació Sorigué

El fil conductor de la mostra és el procés creatiu de Kentridge. La reflexió sobre l'acte de crear és un dels eixos del seu treball, a través del qual planteja a més reflexions sobre la permanència i l'efímer.

A William Kentridge. Fundació Sorigué el dibuix juga un rol essencial, oferint diferents visions de l'obra de l'artista; en el seu treball, Kentridge mai utilitza guió. En aquest exercici, l'artista adverteix que, en el fons, tot és transitori, líquid i incert.

En aquesta exposició es presenta, a més, de manera completa el conjunt de vídeos d'animació format per *7 Fragments for Georges Méliès*, *Journey to the Moon* i *Day for Night*, obres que són un clar exemple del llenguatge de l'artista. A partir de la figura del pioner del cinema George Méliès, Kentridge desenvolupa una reflexió sobre el procés creatiu en l'estudi i la seva pròpia identitat artística.

De manera simultània a aquestes peces, l'artista va crear la sèrie de quatre dibuixos de grans dimensions *Middle Aged Love*, que també s'exposa en aquesta mostra i és un exemple de l'acte representació tan característica en el seu treball.

A *William Kentridge. Fundació Sorigué* també s'exposa el vídeo -i alguns dels dibuixos utilitzats per a la seva producció- *Tide Table*, un dels capítols més

significatius del gran projecte *Drawings for projection*, una sèrie d'onze pel·lícules (i dibuixos) iniciada en 1989 i produïda al llarg de més de trenta anys.

Paral·lelament, a PLANTA, el projecte de Sorigué i la seva fundació situat en un complex industrial de Balaguer, Lleida, es mostra de manera permanent la gran instal·lació *More Sweetly Play the Dance*, obra mestra en la producció de l'artista en la qual una gran processó o manifestació balla malgrat les vicissituds de la vida. A l'exposició de la fundació es presenten algunes de les siluetes que Kentridge va emprar per a la creació d'aquesta peça, vingudes directament de l'estudi de l'artista a Johannesburg.

D'altra banda, aquesta monumental instal·lació videogràfica de gairebé quaranta metres de longitud s'exhibirà, a més, com a obra convidada des del 21 de novembre al pròxim 20 d'abril en el Museu Picasso Màlaga, cedida en préstec per la Fundació Sorigué.

Planta 0

La mostra s'inicia amb la sèrie de dibuixos de grans dimensions ***Middle Aged Love***. Aquestes quatre obres de 222 x 130 cm mostren parelles ballant a mida natural. Són dibuixos realitzats en carbonet i trementina sobre paper, que Kentridge va produir i va penjar en el seu estudi durant la seva residència en 2005 en la School of the Arts de la Universitat de Columbia a Nova York.

Utilitzant la càmera de vídeo com a quadern d'esbossos i punt de referència, Kentridge va estar gravant i dibuixant una sèrie d'imatges d'Anne, la seva dona, entrant en una banyera. Per a això, Kentridge es va inspirar en l'estil del fotògraf anglès Eadweard Muybridge, reconegut internacionalment pels seus estudis de moviment i la seva projecció d'imatges en moviment.

L'artista deliberadament no planteja els dibuixos de manera completament clara, per la qual

cosa es podria pensar també que els mostra abraçats o, fins i tot, lluitant.

En la següent sala es projecta un dels nou episodis que conformen l'últim gran projecte de William Kentridge, *Self-Portrait as a Coffee Pot*, presentat en la Biennal de Venècia d'aquest 2024 i també cedits en préstec per l'artista per a aquesta exposició. Aquest episodi té com a tema principal l'autoretrat com a

manera de conèixer-se a si mateix. L'artista intenta dibuixar la seva pròpia figura, mentre que el seu doble observa el resultat imperfecte des de lluny.

En aquesta sala es presenta també **Tummelplatz**, un particular llibre d'artista de dos volums, cadascun dels quals conté deu fotograts estereoscòpics de William Kentridge. Aquesta peça ha estat cedida en préstec per la Ivory Press, editora d'aquesta obra.

L'artista va concebre aquest projecte pensant en l'estudi com un lloc de joc lliure. *Tummelplatz* va sorgir també del desig de l'artista de fer, de la manera més analògica possible, un llibre desplegable de realitat virtual i jugar amb les tres dimensions i el format essencialment pla del paper.

Tanca aquesta sala *Head (Man)*, una peça de 168 x 80 cm d'acer inoxidable i la primera de les obres cedides pel pròpia artista per a aquesta exposició. Aquesta figura ens recorda a la imatge del mateix Kentridge, portant el seu característic barret.

A la tercera sala es mostra la pel·lícula **Tide Table**. En ella, Kentridge presenta una reflexió introspectiva sobre el pas del temps i l'oblit, narrant records personals, com la imatge de la seva cuidadora negra vestida de blanc o una fotografia del seu avi llegint a la platja prop de Cape Town, assegut en una gandula.

El curt comença amb una mar en calma que a poc a poc anirà embravint – el títol de l'obra, *Tide table*, al·ludeix a les taules de mareas -. La mar, per tant, és l'escenari en el qual es desenvolupa una història amb tints onírics.

Aquest film en 35 mm forma part de *Drawings for projection*, una sèrie d'onze pel·lícules (i dibuixos) iniciada en 1989 i produïda al llarg de més de trenta anys, protagonitzada per dos personatges antitètics: l'opressor Soho Eckstein, un reeixit empresari afrikàner blanc obsessionat amb el poder i les possessions; i Felix Teitlebaum, un poeta que encarna la melancolia d'un habitant dels marges.

Les accions del personatge de Eckstein en *Tide Table* evoquen un sentit de pèrdua per les comoditats i avantatges que tenia durant l'apartheid. El pretext d'aquestes pel·lícules no és la narració o la crítica històrica, sinó la mirada personal d'un individu contradictori per se, blanc, jueu i privilegiat, -el mateix Kentridge- en un entorn que va ser capaç de sistematitzar les desigualtats.

Per a cada escena d'aquestes pel·lícules, Kentridge filma un gran dibuix en carbonet i pastís, que després esborra parcialment i torna a dibuixar. Cada dibuix és una espècie de fotograma d'aquesta peça final. En aquesta sala es poden veure dos exemples d'aquests dibuixos: **Man with binoculars** i **Drawing from tide table (Hostel)**, tots dos pertanyents a la col·lecció de la Fundació Sorigué.

Les imatges en moviment de *Tide Table* sorgeixen de la transformació de dibuixos com aquests, en els quals l'artista deixa veure els traços d'estadis anteriors, taques d'esborrament, com un registre del pas del temps.

Planta – 1

A la primera sala de la planta inferior se situa un obra cedida en

préstec per la Fundació MACBA: ***Ulysse: tiro scan, slide, bottle***, una triple projecció contínua en vídeo que combina dibuixos inspirats en els gravats d'anatomia dels segles XVI i XVII, i imatges procedents d'ecografies, TAC i ressonàncies magnètiques.

El 1998, William Kentridge va dirigir una versió abreujada de l'òpera de Claudio Monteverdi, *Il ritorno de Ulisse in pàtria* (1640). Kentridge va partir del material visual utilitzat en aquesta òpera per a crear *Ulysse: Tiro Scan, Slide, Bottle*, una projecció múltiple en la qual el viatge d'Ulisses es converteix en un desplaçament per l'interior del cos. Complementen la projecció una sèrie de dibuixos que representen elements que apareixen també en les pel·lícules.

A la sala següent se situa, potser, el conjunt de peces més extraordinari de l'exposició: ***7 Fragments for Georges Méliès, Journey to the Moon i Day for Night***.

Aquestes nou projeccions conformen un dels conjunts més rellevants i representatius de la producció de William Kentridge: aquestes pel·lícules són a més un particular homenatge al visionari pioner del cinema, el francès Georges Méliès.

Filmades en blanc i negre, en aquestes peces l'artista combina imatges reals de si mateix amb dibuixos realitzats en stop motion, una tècnica constant en tota la seva obra. A partir de la reflexió sobre el cinema de Méliès, Kentridge crea un conjunt de pel·lícules auto reflexives en les quals explora i investiga fonamentalment l'acte creatiu en l'estudi.

Més enllà d'aquest motiu inicial, en aquestes peces al·ludeix a altres qüestions com la identitat i l'autorepresentació, o les superposicions entre art, tecnologia i ciència. En un altre pla, Kentridge reflexiona també sobre temes universals com la memòria, el temps, la utopia, el caos i l'ordre.

El cinema de Méliès té moltes connexions amb el teatre, i un dels punts de partida de Kentridge sorgeix de la voluntat de convertir el seu estudi en un decorat, una escenografia, presentant-se – i representant-se – a si mateix mentre treballa en les seves animacions.

En les set peces que conformen **7 Fragments for Georges Méliès**, l'artista recrea un autoretrat oníric utilitzant el seu estudi com un escenari còsmic, representant tant el seu cos com el seu treball diari. Kentridge dirigeix la cambra cap a si mateix, capturant moments de recerca, dubte i fervor creatiu.

A *Invisible Mending*, Kentridge es mostra a si mateix recollint trossos de paper per configurar finalment el seu autoretrat, que abans havia trencat en trossos. El metratge està invertit perquè la pel·lícula sembli realment com si estigués reparant el dibuix en lloc de destruir-lo.

Méliès era considerat un il·lusionista i amb el títol d'aquesta pel·lícula, *Feats of prestidigitation*, Kentridge al·ludeix a la màgia. L'artista porta l'il·lusionisme fins al punt de diluir els límits entre la seva imatge real, filmada, i la seva jo dibuixat.

En les pel·lícules de Kentridge, els objectes de l'estudi a vegades cobren vida pròpia, com és el cas de l'escala protagonista de *Balancing Act*. Aquesta peça és una espècie de comèdia basada en un artifici.

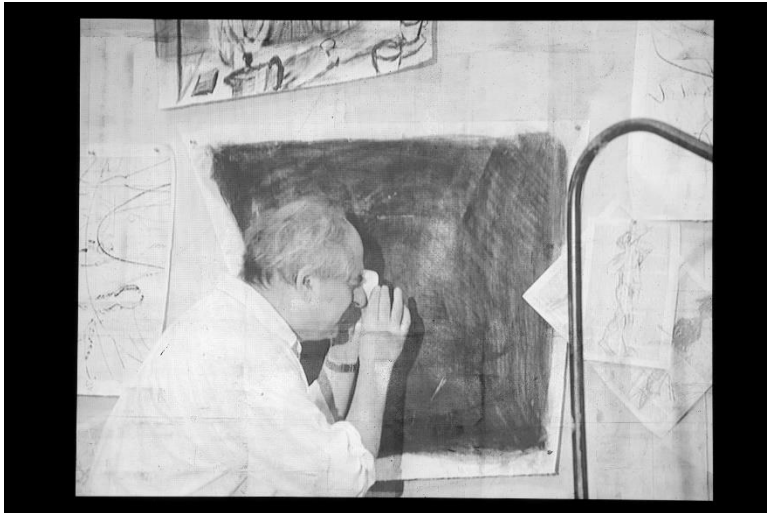
En *Auto-didact* tornen a veure's elements amb tendència a volar. Aquesta pel·lícula mostra a l'artista passejant pel seu estudi amb les mans en les butxaques durant una llarga estona, fins que finalment es decideix a treure d'ells el que semblen pàgines de llibres, com els mags fan amb els coloms.

En *Moveable Assets* l'artista parla de la transformació del paisatge. En un primer dibuix que l'artista penja en la paret del seu estudi, uns arbres surten corrent des de l'horitzó d'un paisatge cap a l'espectador, per a finalment desaparèixer. En un acte de lluita i persistència, l'artista penja un nou dibuix superposat, però l'acció es repeteix.

En *Tabula Rasa I* i *Tabula Rasa II*, una imatge gran angular mostra el procés de creació d'un dibuix en la taula de treball de Kentridge, fent una analogia de la figura de l'artista amb la d'un alquimista. Kentridge converteix taques de tinta en un cosmos, unint les escales micro i macro.

La pel·lícula **Day for Night** s'inicia amb una "invasió de formigues" a l'estudi de l'artista. Kentridge realitza la pel·lícula a partir dels dibuixos realitzats per les formigues que es dispersen i es tornen a reunir, convertint-se en inesperades col·laboradores de l'obra. En invertir de positiu a negatiu aquests dibuixos, – en insinuació als experiments de Méliès amb la inversió del negre en blanc del negatiu cinematogràfic – Kentridge els converteix en visions de núvols d'estrelles en una galàxia brillant i canviant.

Journey to the Moon és la pel·lícula més llarga de la sèrie i l'única amb estructura narrativa, la qual cosa la transforma també en un tribut implícit a l'obra mestra homònima creada per Méliès en 1902.

En aquesta peça, Kentridge combina performance, cinema i animació en un homenatge a l'inici del cinema i a les experimentacions del cineasta francès. Encara que les pel·lícules de Méliès abordaven molts temes—amb una predilecció pels dimonis, els clàssics romàntics i els trucs de màgia—el tema central sempre és Méliès, l'artista que

utilitza les imatges que ha creat per a intentar veure's a si mateix.

La música de piano de Phillip Miller, que envolupa tota la sèrie, però es correspon amb aquesta pel·lícula en concret, evoca el dramatisme musical que acompanyava les pel·lícules de cinema mut.

Posteriorment, a la sala 6 es presenten **set "cut-outs"** cedits per l'artista i tres col·leccions particulars. Aquestes figures formen part d'alguns dels personatges de l'espectacular instal·lació *More Sweetly Play the Dance*, que pot veure's en el projecte PLANTA, a Balaguer, Lleida.

Aquestes siluetes són una transformació més dels dibuixos de Kentridge. Moltes d'aquestes figures projecten records de la infància de Kentridge a Johannesburg: una vella màquina d'escriure, o un telèfon de baquelita negra que, segons el germà de l'artista, havia estat a la casa familiar des que tenien memòria.

Les siluetes es complementen amb ***l'Episodi Nou de Self-portrait as a Coffe Pot, In Defence of Optimism***, el qual ens trasllada directament al seu estudi en el moment de producció dels estendards. També descobrim el procés de filmació de la banda que interpreta la banda sonora de *More Sweetly Play the Dance*, la qual surt de l'estudi per a recórrer els carrers de Johannesburg,

Tanca la mostra ***l'Episodi Un de Self-portrait as a Coffe Pot***. Aquest fragment, titulat *A Natural History of the Coffee*, pot entendre's com un himne a la llibertat artística, oposada a la falta de llibertat dels espais tancats en l'era digital.

És una introducció a l'argument general de la sèrie i se centra en com els procediments dins de l'estudi de l'artista poden proporcionar informació sobre els processos que es donen en el món exterior.

More Sweetly Play the Dance

Paral·lelament, a PLANTA, el projecte de Sorigué i la seva fundació, situat en un complex industrial de Balaguer, Lleida, es mostra de manera permanent la gran instal·lació *More Sweetly Play the Dance*, obra mestra en la producció de l'artista

en la qual una gran processó o manifestació balla malgrat les vicissituds de la vida.

L'obra, composta per vuit canals de vídeo de grans dimensions i de gairebé quaranta metres de longitud, representa una processó protagonitzada per un gran nombre de personatges. La naturalesa de les processons pot ser política, religiosa, de celebració o militar. La que Kentridge concep és tot això alhora: a la Sud-àfrica post-apartheid les processons van ser un símbol de llibertat, resistència i esperança.

Tota la processó està dirigida per una animada banda de metall (African Immanuel Essemblies Brass Band), amb una música festiva i jovial, que es contraposa a la duresa d'algunes de les situacions referenciades pels personatges. L'última figura del festeig és la ballarina sud-africana Donada Masilo, vestida amb sabates de punta, ballant ballet clàssic vestint uniforme militar i portant un rifle.

Sobre William Kentridge

William Kentridge (Johannesburg, 1955), fill de destacats advocats antiapartheid, explora a través de les seves obres la complexa història del seu país i, més àmpliament, la naturalesa de les emocions i la memòria humana.

L'art de Kentridge està arrelat a Sud-àfrica, on viu i produeix els seus treballs.

Considerat una figura clau en la recuperació de la memòria històrica del seu país, que encara lluita per a trencar amb el passat colonial i la polarització racial, Kentridge cerca mostrar l'impacte de l'apartheid i dels canvis polítics sobre la població, més que plasmar-los directament.

Sobre la Fundació Sorigué

La Fundació Sorigué impulsa la vocació de retorn del grup empresarial Sorigué i realitza activitats en l'àmbit social, cultural i educatiu. És especialment reconeguda per la seva labor de difusió de l'art contemporani, que realitza a través d'activitats i exposicions.

Les exposicions de la Fundació Sorigué es caracteritzen per reflectir les preocupacions socials i mediambientals actuals, amb la vocació de promoure la reflexió a través de l'art contemporani. Aquest compromís està alineat amb l'enfocament sostenible del grup Sorigué, que busca desenvolupar projectes d'innovació verda i impulsar l'economia circular.

La Fundació Sorigué ha anat construint des de l'any 2000 una de les col·leccions privades d'art contemporani més reconegudes d'Espanya. Actualment, està composta per més de 450 obres de destacats artistes nacionals i internacionals, entre els quals destaquen artistes de gran prestigi com Anselm Kiefer, William Kentridge, Bill Viola, Juan Muñoz, Oscar Muñoz, Mat Collishaw, Chuck Close, Anish Kapoor, Antonio López, Daniel Richter, Cristina Iglesias, Antony Gormley i Julie Mehretu, entre altres.

La vocació divulgativa i didàctica de la fundació s'expressa mitjançant tota una sèrie d'activitats educatives paral·leles a cada exposició, així com amb una activa política de préstecs a institucions nacionals i internacionals.

Així mateix, en convergència amb el grup Sorigué, és impulsora del projecte PLANTA.

Horaris William Kentridge. Fundació Sorigué

Dimarts a dijous, 16h - 19h

Divendres, 11h - 14h / 16h - 19h

Dissabte i diumenge, 11h - 14h

Alcalde Pujol, 2 bis 25006 Lleida, Espanya

Departament de Comunicació Fundació Sorigué

comunicacion@sorigue.com

Sol Ortega +34 671 724 960